

BABY STEEKT ER MEE EENTJE OP

WETENSCHAP

Uit een bevraging van 2.106 moeders van pasgeboren kinderen in de JOnG!-studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (SWVG) blijkt dat 16,6% van de kinderen tijdens en 14,2% na de zwangerschap werden blootgesteld aan tabak. Ofwel rookte de moeder zelf. Ofwel was de moeder blootgesteld aan tabaksrook. TEKST NICO KROLS

In totaal heeft 22,7% van de kinderen een moeder die rookte vlak vóór de zwangerschap. Bijna de helft van de rokende vrouwen stopte met roken wanneer zij zwanger werden (daling naar 12,3%). Niet alleen het aantal rokende moeders daalt, ook het dagelijks aantal sigaretten neemt af. Vooral het aantal zwaar rokende moeders (meer dan twintig sigaretten per dag) daalt sterk, van 10,7% vóór de zwangerschap tot 2,4% tijdens en 6,2% na de zwangerschap.

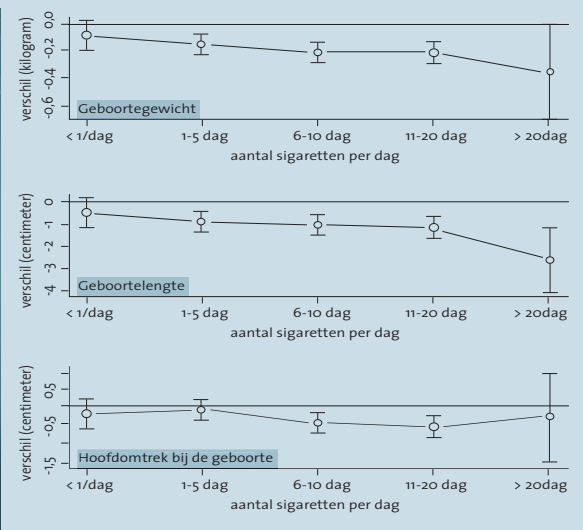
Er is een duidelijke relatie tussen de onderzochte sociaaleconomische indicatoren en het actief roken van vrouwen vóór, tijdens en na de zwangerschap. In gezinnen met een laag opleidingsniveau (ten hoogste lager secundair onderwijs) rookten ruim drie keer zoveel moeders vóór en vier keer zoveel moeders tijdens de zwangerschap als in gezinnen met een hoog opleidingsniveau (ten minste hoger onderwijs).

Rookstopcampagnes gericht op zwangere vrouwen bereiken de sociaaleconomisch zwakste groep niet of zijn voor deze risicogroep niet of onvoldoende effectief. Net in deze laatste groep wordt alarmerend veel gerookt tijdens en na de zwangerschap (respectievelijk 34,3% en 31,3%). Er is geen verschil tussen het aantal Belgische en niet-Belgische moeders dat rookt. Moeders die actief rookten tijdens de zwangerschap hebben baby's die bij de geboorte gemiddeld bijna 1 centimeter kleiner zijn, 200 gram minder wegen en een hoofdomtrek hebben die 0,31 cm kleiner is dan bij baby's van niet-rokende moeders. Bovendien werd bevestigd dat het risico op dysmaturiteit (geboortegewicht lager dan 2500 gram) significant hoger ligt. Kinderen van een moeder die uitsluitend passief werd blootgesteld aan tabaksrook wegen bij de geboorte gemiddeld 90 gram minder.

Met 12,3% rokende vrouwen tijdens de zwangerschap neemt Vlaanderen tegenover de Europese gegevens van 2004 een middenpositie in. In vergelijking met de Nederlandse cijfers van 2007 (7,6% rokende zwangeren), ligt het aantal rokende vrouwen in Vlaanderen beduidend hoger. Toch is er ook in Vlaanderen het voorbije decennium een dalende trend. De cijfers tonen het belang van maatregelen om het gebruik van tabak bij zwangeren en in de omgeving van kinderen terug te dringen. Daarvoor is een geïntegreerde en gediversifieerde aanpak van de doelgroep vereist.

EFFECT VAN ROKEN TIJDENS DE ZWANGERSCHAP

Gemiddelde afname van geboortegewicht, -lengte en -hoofdomtrek ten opzichte van niet-rokende moeders, naargelang het aantal sigaretten per dag.

- ▶ K. Hoppenbrouwers, M. Roelants, C. Guérin, K. Van Leeuwen, A. Desoete, J. R. Wiersema, *Sociaaleconomische indicatoren en perinatale gezondheidseffecten van gedwongen blootstelling van een Vlaamse geboortecohorte aan tabaksrook tijdens de zwangerschap en in de eerste levensweken (in samenwerking met Kind en Gezin), SWVG Feiten en cijfers, juli 2011, www.swvg.be*
- ▶ Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum